

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/๔๕๐๒๓

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอรื้อแนวทางวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ กรณีโครงการจัดหาคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์รับตรวจพิสูจน์บุคคล
ด้วยเทคโนโลยี Biometrics สำหรับตรวจคัดกรองบุคคลเคลื่อนที่ (ฉบับกระเป๋)

เรียน

อ้างถึง

ตามหนังสือที่อ้างถึง

แจ้งว่า

มีการกิจ

ในการตรวจคัดกรองบุคคลและยานพาหนะที่เดินทางเข้า - ออกราชอาณาจักร การให้บริการคนต่างด้าวขณะพำนัก
อยู่ในราชอาณาจักร การสืบสวนสอบสวนจับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒
สำหรับเป้าหมายภารกิจการตรวจคัดกรองบุคคล หรือคนต่างด้าวแบบเคลื่อนที่ภายนอกอาคารที่ทำการ
ของหน่วยงานนั้น เป็นภารกิจคัดกรองบุคคลต่างชาติที่จะเข้ามาในเขตพื้นที่ในการถวายความปลอดภัย
สำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
ผู้แทนพระองค์ และบุคคลที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับเป็นพระราชมารดาในราชสำนัก โดยมีวัตถุประสงค์
ในการตรวจสอบยืนยันบุคคล ในข้อมูลการมีหมายจับทั้งในและต่างประเทศ ข้อมูลที่เก็บในฐานข้อมูลบุคคลผู้
บัญชีบุคคลต้องห้ามข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลเดินทางเข้าออกราชอาณาจักร ข้อมูลที่พักอาศัยในราชอาณาจักร
ตลอดถึงข้อมูลอื่น ๆ อันจะนำไปสู่การพิจารณาตามภารกิจ ซึ่งถือเป็นพันธกิจที่สำคัญยิ่งของ

เป็นหน่วยงานที่ดำเนินการสนับสนุนภารกิจดังกล่าว ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณ

ในการจัดหาโครงการจัดหาคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์รับตรวจพิสูจน์บุคคลด้วยเทคโนโลยี Biometrics
สำหรับตรวจคัดกรองบุคคลเคลื่อนที่ (ฉบับกระเป๋) จำนวน ๒๕ เครื่อง วงเงินจำนวน ๔๓,๖๔๐,๔๐๐ บาท
เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างของ

ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ เกิดความคุ้มค่า

และประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการ การกำหนดขอบเขตและรายละเอียดของโครงการจะต้องเปิดกว้าง โปร่งใส เปิดโอกาส
ให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรมได้หลายราย การกำหนดเกณฑ์ค่ามาตรฐานของคุณลักษณะเฉพาะจะต้องอยู่บนพื้นฐาน
ของแนวทางการจัดทำร่างขอบเขตของงานที่กรมบัญชีกลางกำหนด ประกอบกับ

มีความประสงค์

ที่จะมีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่มีการทำงาน หรือมีลักษณะเทียบเคียงกันกับข้อหาหรือนำภายในอนาคต
ซึ่งในการจัดหาพัสดุดังกล่าวข้างต้น มี ๒ แนวความคิด ประกอบการพิจารณาในวิธีการจัดหา ดังนี้

๑. ประเด็นแนวความคิดที่ ๑ อ้างความตามมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ
การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ ให้หน่วยงานของรัฐ
เลือกใช้วิธีการประกาศเชิญชวนทั่วไปก่อน แล้วจึงพิจารณาใช้ข้อยกเว้น ตามมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง (๑)
กรณีดังต่อไปนี้ให้ใช้วิธีการคัดเลือก

/๒. ...

๒. ประเด็นแนวความคิดที่ ๒ อ้างความตามมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง (๑) (ข) พัส্তুที่ต้องการจัดซื้อจัดจ้าง มีคุณลักษณะเฉพาะเป็นพิเศษหรือซับซ้อนหรือต้องผลิต จำหน่าย ก่อสร้าง หรือให้บริการโดยผู้ประกอบการ ที่มีฝีมือโดยเฉพาะ หรือมีความชำนาญเป็นพิเศษ หรือมีทักษะสูง และผู้ประกอบการนั้นมีจำนวนจำกัด และ/หรือ เป็นพัสดุที่ใช้ในราชการลับหรือเป็นงานที่ต้องปกปิดเป็นความลับของหน่วยงานของรัฐ หรือที่เกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศ

จึงขอหารือดังนี้

๑. การกำหนดขอบเขตและรายละเอียดของโครงการดังกล่าว นั้น มีลักษณะการใช้พัสดุที่ต้องมีการขนย้ายออกไปทำงานนอกสถานที่ อันที่อาจต้องกระทบกับฝุ่น ละอองน้ำ หรือแรงกระแทกอันเกิดจากการขนย้าย โดยที่มีการระบุคำว่า “ฉบับกระเป่า” นั้นแปลความได้ว่า การจะต้องมีกระเป่าเป็นส่วนประกอบสำคัญอย่างหนึ่งในการจัดหา ซึ่งกระเป่าต้องเป็นวัสดุที่มีความคงทนแข็งแรง กันกระแทก กันน้ำ ตลอดถึงการจับวางอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมกันเป็นชุดทำงาน ไม่ต้องมาจัดประกอบเป็นส่วน ๆ จึงมีความจำเป็นต้องกำหนดไว้ในขอบเขตของงานด้วย การไม่กำหนดคุณสมบัติของกระเป่าในการจัดหาอาจเป็นเหตุให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบของผู้ประกอบการ ซึ่งจะต้องนำมาคำนวณเป็นต้นทุนในการเสนอราคา ตลอดถึงการวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาผลและคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ในส่วนนี้จำเป็นต้องมีการกำหนดขอบเขตและรายละเอียดของกระเป่าสำหรับคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์รับตรวจพิสูจน์บุคคลด้วยเทคโนโลยี Biometrics หรือไม่ อย่างไร

๒. ขอทราบคำนิยามของคำว่า “ผู้ประกอบการนั้นมีจำนวนจำกัด” ตามมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง (๑) (ข) แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ นั้น หมายความว่าอย่างไร และสามารถหาข้อมูลหรืออ้างอิงถึงแหล่งข้อมูลจากที่ใด

๓. ขอทราบนิยามความหมายตามมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง (๑) (ง) แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ ซึ่งมีข้อความระบุว่า “เป็นพัสดุที่ใช้ในราชการลับหรือเป็นงานที่ต้องปกปิดเป็นความลับของหน่วยงานของรัฐ หรือที่เกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศ”

ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย) พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. กรณีข้อหารือ ๑ ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐ ต้องก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานของรัฐ และต้องสอดคล้องกับหลักการ ดังต่อไปนี้ (๑) คำนวณโดยพัสดุที่จัดซื้อจัดจ้างต้องมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่ตอบสนองวัตถุประสงค์ในการใช้งานของหน่วยงานของรัฐ มีราคาที่เหมาะสม และมีแผนการบริหารพัสดุที่เหมาะสมและชัดเจน (๒) โปร่งใส โดยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ ต้องกระทำโดยเปิดเผย เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม มีการปฏิบัติต่อผู้ประกอบการทุกรายโดยเท่าเทียมกัน มีระยะเวลาที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการยื่นข้อเสนอ มีหลักฐานการดำเนินงานชัดเจน และมีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุในทุกขั้นตอน (๓) มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยต้องมีการวางแผนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุล่วงหน้าเพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และมีกำหนดเวลาที่เหมาะสมโดยมีการประเมินและเปิดเผยผลสัมฤทธิ์ของการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ (๔) ตรวจสอบได้ โดยมีการเก็บข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุอย่างเป็นระบบเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ” กล่าวคือ การกำหนดคุณลักษณะทั่วไปของพัสดุที่จะจัดหาต้องดำเนินการโดยเปิดเผย โปร่งใส และเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม โดยคำนึงถึงคุณสมบัติและความสามารถของผู้เสนอราคา หรือผู้เสนองาน และมาตรา ๙ บัญญัติว่า “การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้าง

/ให้ ...

ให้หน่วยงานของรัฐคำนึงถึงคุณภาพ เทคนิค และวัตถุประสงค์ของการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุนั้น และห้ามมิให้กำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุให้ใกล้เคียงกับยี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่ง หรือของผู้ขายรายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ เว้นแต่พัสดุที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้างตามวัตถุประสงค์นั้นมียี่ห้อเดียวหรือจะต้องใช้เชื้อเพลิงของยี่ห้อใดก็ให้ระบุยี่ห้อให้ได้” ประกอบกับหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๒๑๔ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการกำหนดคุณสมบัติของผู้ยื่นข้อเสนอ การกำหนดผลงาน การระบุคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุและยี่ห้อของพัสดุ และการพิจารณาคุณสมบัติผู้ยื่นข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐกรณีการกำหนดสิ่งที่ไม่ใช่สาระสำคัญ ดังนั้น หาก

จะดำเนินการโครงการจัดหาคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์รับตรวจพิสูจน์บุคคลด้วยเทคโนโลยี Biometrics สำหรับตรวจคัดกรองบุคคลเคลื่อนที่ (ฉบับกระเป๋) โดยมีความประสงค์จะระบุว่า “ฉบับกระเป๋” ไว้ในการกำหนดขอบเขตและรายละเอียด กรณีดังกล่าวจึงเป็นดุลพินิจของที่จะต้องพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ของการใช้งาน แต่การกำหนดดังกล่าวจะต้องไม่ขัดต่อหลักการตามมาตรา ๘ และมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ

๒. กรณีข้อหาข้อ ๒ และ ๓ ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ มาตรา ๕๕ บัญญัติว่า “การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุอาจกระทำได้ด้วยวิธี ดังต่อไปนี้ (๑) วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป ได้แก่ การที่หน่วยงานของรัฐเชิญชวนผู้ประกอบการทั่วไปที่มีคุณสมบัติตรงตามเงื่อนไขที่หน่วยงานของรัฐ กำหนดให้เข้ายื่นข้อเสนอ (๒) วิธีคัดเลือก ได้แก่ การที่หน่วยงานของรัฐเชิญชวนเฉพาะผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติตรงตามเงื่อนไขที่หน่วยงานของรัฐกำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสามรายให้เข้ายื่นข้อเสนอ เว้นแต่ในงานนั้นมีผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติตรงตามที่กำหนดน้อยกว่าสามราย (๓) วิธีเฉพาะเจาะจง ได้แก่ การที่หน่วยงานของรัฐเชิญชวนผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติตรงตามเงื่อนไขที่หน่วยงานของรัฐ กำหนดรายใดรายหนึ่งให้เข้ายื่นข้อเสนอ หรือให้เข้ามาเจรจาต่อรองราคา รวมทั้งการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ กับผู้ประกอบการโดยตรง ในวงเงินเล็กน้อยตามที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๙๖ วรรคสอง” และมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ ให้หน่วยงานของรัฐเลือกใช้วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไปก่อน เว้นแต่จะเข้าเงื่อนไขตามมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง (๑) (ก) - (ข) หรือมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง (๒) (ก) - (ข)” เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า

จะดำเนินการโครงการจัดหาคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์รับตรวจพิสูจน์บุคคลด้วยเทคโนโลยี Biometrics สำหรับตรวจคัดกรองบุคคลเคลื่อนที่ (ฉบับกระเป๋) ซึ่งในการจัดหาพัสดุดังกล่าวมี ๒ แนวความคิด ประกอบการพิจารณาในวิธีการจัดหา กล่าวคือ แนวความคิดที่ ๑ เห็นว่า ควรเลือกใช้วิธีการประกาศเชิญชวนทั่วไปก่อน หากไม่มีผู้ยื่นข้อเสนอ หรือข้อเสนออื่นไม่ได้รับการคัดเลือก แล้วจึงมาดำเนินการตามมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง (๑) ส่วนแนวความคิดที่ ๒ เห็นว่า ควรเลือกใช้วิธีคัดเลือกตามมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง (๑) (ข) “พัสดุที่ต้องการจัดซื้อจัดจ้างมีคุณลักษณะเฉพาะเป็นพิเศษหรือซับซ้อนหรือต้องผลิต จำหน่ายก่อสร้าง หรือให้บริการโดยผู้ประกอบการที่มีฝีมือโดยเฉพาะ หรือมีความชำนาญเป็นพิเศษ หรือมีทักษะสูงและผู้ประกอบการนั้นมีจำนวนจำกัด” หรือจะเลือกใช้มาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง (๑) (ค) “เป็นพัสดุที่ใช้ในราชการลับหรือเป็นงานที่ต้องปกปิดเป็นความลับของหน่วยงานของรัฐ หรือที่เกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศ” โดยจะต้องเลือกเพียงเงื่อนไขใดเงื่อนไขหนึ่ง ซึ่งคำว่า “ผู้ประกอบการนั้นมีจำนวนจำกัด” ตามมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง (๑) (ข) แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ มีเจตนารมณ์หมายถึง หน่วยงานของรัฐจะต้องทราบแน่ชัดแล้วว่ามีผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติตรงตามเงื่อนไขที่หน่วยงานของรัฐกำหนดนั้นจำนวนทั้งหมดเท่าใด ทั้งนี้ จำนวนที่แน่ชัดดังกล่าวให้ถือในกรณีที่หน่วยงานของรัฐดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ประกอบการที่หน่วยงานของรัฐกำหนดโดยสืบค้นข้อมูลจากแหล่งใดนั้นย่อมเป็นดุลพินิจของหน่วยงานของรัฐที่จะต้องพิจารณาจากขอบเขตของงานหรือคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้างในแต่ละครั้ง สำหรับคำว่า “เป็นพัสดุที่ใช้ในราชการลับ

/หรือ ...

หรือเป็นงานที่ต้องปกปิดเป็นความลับของหน่วยงานของรัฐ หรือที่เกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศ” นั้น หมายความว่า พัสดุดังกล่าวเป็นความลับตามกฎหมายหรือตามระเบียบที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งกรณีการพิจารณาว่าจะดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการใด ย่อมอยู่ในดุลพินิจของ ที่จะพิจารณาเลือกใช้วิธีการจัดซื้อจัดจ้างให้เหมาะสม ตามนัยพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ มาตรา ๕๕ ประกอบมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง ดังนั้น จึงเป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐจะต้องใช้ดุลพินิจในการพิจารณา จากข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นเป็นรายกรณีไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ ภู่อสุกุล)

รองอธิบดี รักษาการแทน

อธิบดีกรมบัญชีกลาง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๘๙

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖